

JUS
CANONICUM
UNIVERSUM,
CLARA METHODO JUXTA TITULOS
QUINQUE LIBRORUM
DECRETALIUM

In Quæstiones distributum, solidisque Responzionibus, &
Objectionum Solutionibus dilucidatum.

A U T H O R E
**R. P. F. ANACLETO
REIFFENSTUEL,**
Ordinis Minorum S. Francisci Reformat. Provinciæ Bavariae Lectore Jubilato.
Editio Novissima, cui accessit
**TRACTATUS DE REGULIS JURIS
CUM
REPERTORIO GENERALI TOTIUS OPERIS.
TOMUS QUINTUS.**

ANTVERPIÆ,
Sumptibus SOCIETATIS.

M. D C C L V.

IUS
CANONICUM
UNIVERSUM.
CARTA METHODO JUTXATA TITULOS
QUINQUE LIBRORUM
DECRETALIUM

AUTORIS
OTTONI A NACOLETE
RELLNSTEINI
CARTA DE REGULIS IURIS
TOTUS QUINTUS
TOMUS QUINTUS

AD TAVRITANIA
SOCIETATIS

MBGOTIA

PRÆFATIO

DANTE DEO (cui solum omnis honor & gloria) habes, Benevoli Lector, nunc etiam Quintum, & ultimum Tomum Juris Canonici universi, Ordine, methodo, doctrinæ securitate, brevitate, & claritate prioribus, uti spero, similem. De quo eadem, quæ de precedentibus Tomis te monitum, & rogatum, ipsum Tomum verò, una cum toto Opere quoad omnia & singula, Judicio, Centuræ, & correctioni sanctæ Ecclesiæ Catholicæ subiectum volo.

Facultas & Censura Ordinarii.

Cum Juris Canonici Tomus Secundus Rev. P. Anacleti Reiffenstuel, Ordinis Minorum S. Francisci Reformatorum Theologi Jubilati &c. à Theologis perleitus, nihil Fidei Orthodoxæ aut bonis moribus contrarium contineat, sed imò ob claram methodum, sententiarum gravitatem, & rationum subtilitatem Jus dicentibus, & in utroque Foro versantibus, apprimè utilis futurus sit: idèò, ut publicam lucem videre possit, licentiam, & facultatem concedimus, ac impertimur. In quorum &c.

Frisingæ die 19. Julii 1714.

JOANNES SIGISMUNDUS ZELLER, ex Liberis Baronibus à Gleinstetten, Dominorum in Leiberstorf, Dei, & Apollonie Sedis Graiae Episcopus Bellinensis, Reverendiss. & Celsiss. Sac. Rom. Imp. Principis, ac Domini, Domini Joannis Francisci, Episcopi Frisingensis, &c. &c. per Decretum in Pontificibus & Spiritualibus Vicarius Generalis, Cathedralis Ecclesiae Praepositus, Archi-Diakonus, & Canonicus Capitularis, &c. Librorum Censor.

Licentia & Approbatio Ordinis.

F. Matthæus à Sancto Stephano, SS. Theologæ Lector Jubilatus, ac Totius Ordinis S. P. N. Francisci Minister Generalis, & Servus: Dilecto nobis in Christo R. P. F. Anaclero Reiffenstuel, Lectori Jubilato & Concionatori nostræ Reformatæ Provinciae Bavariae, salutem, & omne bonum.

Cum juxta Apostolicas, nostrisque Ordinis Constitutiones, per idoneos Censores, revulsum fuerit opus quoddam R. P. F. Anacleti Reiffenstuel &c. cuius Titulus est: *Jus Canonicum juxta Titulos quinque Librorum Decretalium in Quæstiones distributum &c.* Tenore præsentium, ad Salutaris Obedientiæ meritum, facultatem impertimur, quatenus servatis servandis Typis mandari valeat.

Datis Romæ, die 10. Aprilis 1700.

Fr. MATTHÆUS à S. STEPHANO
Minister Generalis.

De Mandato S. P. Reverendissimæ
Fr. Petrus ab Urbino, Secreta-
rius Generalis.

Reiffenstuel Jus Can. Tom. V.

ā 2

FACUL-

FACULTAS

Admodum Reverendi Patris Ministri Provincialis.

Cum Reverendi Patris Anacleti Reiffenstuel, Ord. Min. S. Francisci Reformatorum Provinciae Bavariae Ex-Custodis, Lectoris Jubilati, opus quoddam, cui Titulus: *Jus Canonicum juxta Titulos quinque Librorum Decretalium in Quaestiones distributum*, à duobus Theologis jam sit revolum & approbatum, plurimumque recommendatum, & omnia, quae de Jure in Editione Librorum sunt servanda, sicut observata: tenore praesentium facultatem impertior, ut laudatissimi hujus operis Tomus Quintus pro utilitate publica Typis mandari possit. Actum Monachii 19. Juli 1714.

F. SIGISMUNDUS NEUDECKER, Ord. Min.
S. Francisci Reformat. Lector Jubilatus,
Vicarius Provincialis.

Censura Theologica.

Nos infra scripti de Mandato & Commissione Superorum diligenter & accuratè perlegimus Juris Canonici universi Tomum quintum Reverendi Patris Anacleti Reiffenstuel, Lectoris Jubilati, & quoniam hic ultimus cum precedentibus in amabili ordinis & methodi claritate, in solida doctrina facilitate, in fidei Legum, Canonum, & Authoritatum realitate, & in secura cum Orthodoxæ fidei ac morum principiis conformitate per omnia concordat; ideo dignissimum censemus, ut hoc rotius Operis complementum ad immortalem Authoris memoriam, publicum Christianæ Reipublicæ emolumenntum, & insignem Orbis Litterariorum consolationem publico præ committatur. Datum Friburgi die 18. Juli 1714.

Fr. ALBERTUS REIFFENSTUEL, Ord. Min.
S. Francisci Reform. Lector Jubilatus, &
Guardianus.

Fr. MASSÆUS KRESSLINGER, Ord. Min.
S. Francisci Reform. SS. Canonum Lector
Jubilatus.

ELENCHUS TITULORUM, PARAGRAPHORUM, ET QUÆSTIONUM,

In Tomo Quinto Juris Canonici Universi contentorum.

TITULUS I.

De Accusationibus, Inquisitionibus, & Denunciationibus.

§. I.

De variis modis procedendi contra Criminosos, ubi etiam de Accusatione in specie.

Quæstio I. Quibus generatim modis in foro Canonico procedatur contra Criminosos? Pag. 2.

II. Quid sit Accusatio criminalis? quomodo fieri debet? & in quo differat ab actione, & accusatione civili, & à Denunciatione, ac Inquisitione?

III. Quinam criminaliter acculare possint?

IV. An supra specificati ad accusandum inhabiles, ab accusatione repelliri possint non tantum, si accusatus contra talen excipiatur, sed etiam nemine excipiente ex solo officio Judicis?

V. An, & quando quis obligetur ad accusandum?

VI. Quinam possint accusari?

VII. An possit quis desistere ab accusatione jam inchoata? & quas poenas desistens incurrit?

VIII. Quinam sint effectus accusationis? seu quid operetur, & quas obligationes, favores, vel odia causet tam respectu Judicis, quam respectu accusatoris, & accusati?

VII. De Denunciationibus.

Quæstio I. Quid & quotuplex sit Denunciatio?

II. Quid sit Denunciatio Evangelica? seu quod idem est (Paterna, Fraterna, Charitativa?) Quæ requirantur ad eam? & quomodo fieri debet?

III. Quomodo in praxi habere se debeat Superior, vel Judge facta fibi denunciatione Evangelicæ seu paternæ? Præfertim an etiam & quomodo ratione illius possit instituire Procellum criminalem ad publicam vindictam Delinquentis?

IV. Quinam, & quæ peccata faltem Evangelicæ denunciare possint, vel etiam debent?

V. Quid, & quotuplex sit Denunciatio judicialis? A quo, contra quos, & de quibus criminibus fieri possit?

VI. Quomodo fieri debet Denunciatio Judicialis? seu quæ requirantur ad eam ritè faciendam?

Reiffenstuel Jus Can. Tom. V.

præfertim utrum ad eam etiam prærequisitur duplex monitio, seu correcțio Evangelica charitativa?

12

VII. An etiam, & quando teneatur quis facere Denuntiationem judicialem?

14

VIII. Qualiter in Compedio, & per modum Collarum scrii possit, quando & quomodo quis possit aut debeat denunciare, vel excusetur à Denuntiatione tam Evangelică, quam Judiciali?

15

IX. Quinam sint effectus Denuntiationis Judicialis, seu quid operetur tam respectu Judicis, quam Denuntiatoris? Item ad quid iplos obliget, præfertim si probatio deficiat, & Reus nec confessus, nec convictus habeatur?

16

X. Quem effectum habeat Denuntiatio Judicialis respectu Rei denuntiati?

Ibid.

XI. Quid sit Denuntiatio Canonica? Et quid Denuntiatio Civilis? de quibus statim ad initium hujus §. num. 59.

18

§. III.

De Inquisitione.

Quæstio I. Quid, & quotuplex sit Inquisitio?

19

II. An & quando à Superioribus institui possit, vel debeat Inquisitio Generalis propriæ talis, seu Generalissima: Et utrum ad eam prærequisitur infamia?

Ibid.

III. An? & quando institui possit, aut debeat Inquisitio Mixta, seu generalis secundum quid, explicata num. 153.

20

IV. Quandoam fieri possit, vel debeat Inquisitio Specialis? Item an, & quando ad eam prærequisitur infamia?

21

V. Qualis requiratur diffamatio ad Inquisitionem specialiem? Item an, quando, & quomodo probari debeat?

23

VI. An, & quando teneantur Superiores instituire Inquisitionem Criminalis?

24

§. IV.

De aliis requisitis ad Inquisitionem specialiem: præfertim de corpore delicti; de Capitulo's. & Articulis Reo communicandis; item de ordine illius; ac non nullis aliis facientibus.

Quæstio I. Quænam adhuc requirantur ad Inquisitionem specialiem criminali?

25

§. V.

ELENCHUS.

II. Quo ordine Inquisitio *specialis*, & Requisita ad eam fieri debeant? Et quid Juris, si unum eorum omittatur, aut debitus ordo non servetur? 26

III. Quales Inquisitio *specialis* parat effectus respetu Rei, seu inquirendi, aut inquisiti? Ibid.

IV. An, & quando Reus in Judicio interrogatus tenetur in conscientia fateri veritatem? Item an possit interrogari de sociis criminis? & quid, si interrogetur? 27

V. An Reo, dum in Processu interrogatur, possit ac debet impone Juramentum de dicenda veritate? Et quid, si dein perjurium committat? Ibid.

VI. An licet Judicii blandis verbis, aliquis modis, remedis, vel arte inolvere, aut inducere Reum ad confundendum delictum? Ibid.

VII. An in Processu Criminali testis esse possit Denuntiator, & focus criminis? Ibid.

§. V.

De Exceptionibus: ubi etiam de Criminibus sine ordine puniendis, Notoriis nempe, ac illis, qui in flagranti deprehenduntur.

Quæstio I. Quid sit Exceptio? 28
II. Quid sit Occultum, & quid Publicum prout occulto opponitur? Item quid Manifestum, & quid Notorium: ac in quo differant? 29

III. Qualiter ergo, & quomodo Judex sine ordine, seu non servato juris seu processu judiciali, ordine contra criminis notoria procedere, eaque punire valeat? 30

IV. Quid sit, & quando dicatur delictum in flagranti deprehensum? & quomodo processetur? 32

V. Qualiter in praxi formari debeat Processus contra Notoriis, praetertim in praesentiâ Judicis delinquentem, vel in Flagranti deprehensum? Ibid.

§. VI.

De Visitatione Regularium, praesertim Ordinis nostri Seraphici.

Quæstio I. Quid sint ordinaria Regularium Visitations? Ad quem finem? A quo, & quoties fieri possint, & debeant? 33

II. Qualis Inquisitio sit Visitatio ordinaria Regularium? quomodo Superior visitans in ea procedere? quomodo item, & de quibus interrogare seu inquirere possit, aut debet? Et quæ requirantur ad hanc Visitacionem ordinariam? 34

III. Quænam delicta, crimina, defectus, aut excusus subdit in Visitacione ordinaria Visitatori manifestari possint, vel debeant? 35

IV. An, & quomodo possit Superior delicta occulta per Visitacionem paternam cognita manifestare? Quomodo item contra delinquentem procedere; & punire illum possit ratione delictorum in Visitacione cognitorum? 36

V. An? quando? & quomodo Superior visitans ex notitia per visitacionem ordinariam aquista denique possit ad Inquisitionem *Judicalem*, praesertim speciem? 37

§. VII.

De Processu criminali Regularium, simile de ordine, & praxi ejusdem, praesertim in Religione nostra Seraphica.

Quæstio I. An ordo, & ea cuncta, quæ in jure

communi de Processu criminali, ac pertinentibus ad eum statuta sunt, servari etiam debeant in Processu criminali Regularium? 38

II. Quænam Processus criminalis Regularium specialia habeat? Et quæ in illo omni aut necessario observari debeant? Ibid.

III. An, & quæ specialia habeantur circa Processum Criminali in ordine nostro Seraphico? 41

§. VIII.

Compendiosa, & clara Instruclio practica ritus formandi Processum criminalis apud Regulares, praesertim in Ordine nostro Seraphico. Ibid.

De praxi formandi Processum viâ Accusationis institutum. 42

Quæstio I. Qualiter in praxi institui, & formari debeat Processus criminalis per modum, vel viam Accusationis? Ibid.

De Creatione Notarii, initio Processus, & Libelli oblatione. 43. & seq.

De Visitatione Corporis delicti. 45

De Examine tunc ante Constitutionem Rei. 46 & seq.

De Recognitione, & Comparatione Litterarum seu scripturarum? 52

De Carceratione Rei custodice causa? 53

De Constitutione Rei. Ibid.

De Recusatione Judicis, Actuarii, vel Assessori? 54 & seq.

De Examine Rei? 56 & seq.

De Confrontatione Rei cum testibus. 61

De concedendis & admittendis Patrono, Procuratore, & Defensionibus? 62

De iis, quæ agere debet Patronus, vel Procurator, aut etiam Reus pro Defensione causæ? 63 & seq.

De Responsionibus Actoris, vel Advocati fiscalis contra Defensiones Rei? 68

De Tortura. 70

De Sententia, & observandis, faciendisque ante illum. 73

De Appellatione, & aliis observandis post sententiam. 75

De observandis à Justice, ad quem appellatur. 77

De praxi formandi Processum per viam Denuntiationis judicialis. 80

Quæstio II. Qualiter in praxi institui, & formari possit ac debet Processus criminalis per viam denuntiationis judicialis?

Ibid.

Praxis formandi Processum criminalem viâ Inquisitionis ex mero officio. 81

De praxi instituendi Processum contra Delinquentem in praetentia judicis pro tribunali sedens, & jurisdictionem exercens. 82

Quæstio III. Quomodo practice institui, & formari debeat Processus contra Delinquentem in praetentia Judicis pro tribunali sedens, aut in actu, seu exercito jurisdictionis sua existens? Ibid.

De praxi formandi Processum contra delicta notorioe commissa. 84

De praxi formandi Processum contra Reum in flagranti deprehensum. 85

ELENCHUS.

TITULUS II.

De Calumniatoribus.

Quæstio I. Quid sit *Calumnia*? Et quid *Calumnator*? Item quæ poena incurrit? 86

II. Quæ sint poena Calumnatorum? 87

III. An & quando Acculutor, vel *Judicialis* Denuntiator in probatione deficiens immunitis sit à nota *Calumnae presumpta*? 87

IV. Num enarrata justa causa non tantum à nota communis Calumnatoris, & poena ejus, sed etiam ab actione injuriarum immunitem reddant Acculatorem deficientem in probatione criminis objecti? 88

V. Quibus aliis modis Acculatores delinquunt? & poenas Juri incurant? Ibid.

menti temporalis, aut disgratiæ alias incurrentiae? 99

IV. An *Precio Simoniaco* anumeretur, vel ei æquipareatur, consequenter Simonia inducat, si quid tempore datur, offertur, aut promittatur non tanquam *Premium*, sed tanquam *motivum* consequendi spirituale, seu ea intentione, fine, aut motivo, ut obtineatur spirituale? Ibid.

§. V.

De pacto, seu contractu simoniaco: Et an hoc etiam interveniat, consequenter Simonia committatur, si tempore datur, aut praefatur non tanquam premium, sed præcisè ut motivum obtainendi spirituale.

Quæstio I. An? & quale requiratur pactum, seu contractus ad hoc, ut Simonia committatur? Ibid.

II. An? & quomodo pactum seu contractus saltem implicitus interveniat? & consequenter committatur Simonia, casu quo tempore pro spirituali, aut econtra offertur, datur, aut praefatur tempore pro spirituali, non tanquam motivum, sed tantum sub spe consequendi spirituale? vel si datur ad captandum duxit benevolentiam, & conciliandam amicitiam, ut postea sui memor ex benignitate conferat beneficium, aut aliam rem spirituale, vel econtra? 100

III. An etiam? & quando tacitum, seu implicium intervenient pactum, consequenter vera committatur Simonia, casu quo tempore pro expresso offertur, datur, aut praefatur tempore pro spirituali, non tanquam motivum, sed tantum sub spe consequendi spirituale? 101

IV. Unde defundendum sit, tempore principalius dari, aut praefari animo consequendi spirituale, consequenter ex pacto saltem tacito, & implicito: vel potius ex alio justo titulo, siveque Simonia committi, vel non? 102

§. VI.

De Simonia, que committitur, quando tempore offeritur, datur, aut praefatur pro spirituali, vel econtra ex titulo gratitudinis, aut gratuitæ compensationis.

Quæstio I. An Simonia committatur, si sit pactum, aut promissum tacitum vel expressum dandi, aut praefandi tempore pro spirituali, aut econtra ex sola gratitudine? 103

II. An? & quando committatur Simonia, per communem illum modum & praxin, quæ sollicitantes aut rogantes pro aliqua re spirituali v. g. Beneficio, ordine sacro, dispensatione &c. dicer solent: rogo, habeat me sibi recommendatum, vel dignetur me esse memor, vel, quæso, conferat, aut procuret mihi hanc Parochiam, illud Beneficium, jam exhibeo me gratum, vel, ero certus gratius, vel non ero ingratus, vel promitto me futurum gratum &c. Ibid.

III. An? & quando Simonia committatur, si possit acceptum jam spirituale ex gratitudine datur, aut praefatur tempore, vel econtra? 106

§. VII.

ELENCHUS.

§. VII.

De Simonia, quæ committitur promittendo, dando, vel praesando tempore pro precibus, intercessionebus, recommendationibus in ordine ad obtinendum spirituale, ubi etiam de nonnullis aliis dubiis circa Simoniam in genere.

Quæstio I. An *Simoniā* committat, qui tempore pronuntiit, dat, vel praefat alteri v. g. M. nistro Episcopi, præsentatoris &c. vel alicui alteri, quem apud Collatorem, *Præsentatorem* &c. quid visere putat, hac intentione, seu hoc motivo, ut apud Collatorem, vel præsentatorem intercedat, roget, vel ipsum commendet in ordine ad obtinendum spirituale v. g. Beneficium Ecclesiasticum?

II. An etiam *Simoniā* sit, Ministro, vel famulo Episcopi, Collatoris, ac Patroni dare, vel promittere tempore, non ut pro parte intercedat, aut ipsum commendet, sed tantum audiendum proponet, vel aditum faciat apud ipsum, monendo v. g. adesse, qui audiendum petet, vel aliquid proponere habet, aperiendo januam, aut moendo Supplicantem, quando sit opportunum audiendum tempus, &c.

III. An *Simoniā*, & poenarum contra illam statutarum reus sit, qui fidè promittit dare tempore pro spirituali, vel pro precibus, recommendatione in ordine ad spirituale obtinendum fundendis, aut qui falso simulat, gratum le fare dando tempore pro spirituali absque animo promissum adimplendi?

IV. An *Simoniā* committat, qui Beneficium Ecclesiasticum alteri conferit intuitu Consanguinitatis, affinitatis, vel amicitiae?

Ibid.

§. VIII.

De quibusdam Simonii in specie, illis videlicet, quæ committuntur in Electione, Postulatione, Collatione, Præsentatione, Commutatione, & Resignatione Beneficiorum Ecclesiasticorum.

Quæstio I. Quando? quomodo? & à quibus committatur *Simoniā* in Elections, & Postulatione?

II. Quomodo? quando & à quibus committatur *Simoniā* in Collatione, & Præsentatione Beneficiorum?

III. Quando? & quomodo committatur *Simoniā* in Resignatione Beneficiorum?

IV. Quando? & quomodo committatur *Simoniā* in permutatione Beneficiorum?

V. An? quomodo? & quā autoritate absque labe *Simoniā* fieri possit permutatio & Resignatio Beneficiorum cum reservatione pensionis annua?

Ibid.

VI. Quænam? & quā Personæ in conferendis, vel acquirendis Beneficis labe *Simoniā* contaminari posint?

Ibid.

§. IX.

De Simonia, quæ committitur in ingressu, vel Receptione ad Religionem.

Quæstio I. An? & quando committatur *Simoniā* in receptione ad Religionem, vel Professionem?

II. Pro compendiosa notitia, à quibus? & quando occasione ingressus in Religionem committatur *Simoniā*?

Ibid.

§. X.

De Simonia, quæ committitur in administratiōne Sacramentorum, & Sacramentalium, præfatione numerum, functionum, & actuum Spiritualium v. g. Sepulture, Benedictionum, Dispensationum, Abjurationum, Precum, Orationum, Massæ &c.

Quæstio I. An? & quando committatur *Simoniā*, si pro administratione Sacramentorum, vel Sacramentalium, vel pro functionibus Ecclesiasticis v. g. Sepultræ, Benedictionib⁹ &c. datur, vel accipitur tempore?

II. An Ecclesiæ Ministri non tantum oblatum recipere, sed etiam exigere, & in pactum deducere possint tempore per modum stipendiū pro administratione Sacramentalium, & aliis functionibus spiritualibus?

III. An omnes etiam divites, vel aliunde sufficientibus redditibus jam provisi Clerici Ecclesiasticæ Ministri, & de quavis functione Ecclesiastica, illa quoque, quam alia vi officiū præfate tenentur, possint per modum stipendiū temporale quid exigere?

IV. Specialiter de Missis, an, & qualiter pro ipsa temporalia non tantum accipere, sed etiam exigere licet abque labe *Simoniā*?

V. An? & quando committatur *Simoniā* in exercitu potestatis, & Jurisdictionis Ecclesiastica?

VI. An? & quando committatur *Simoniā*, si pro precibus, aut orationibus, vel pro virtutis exercitu, aut alio bono opere supernaturali exigitur, aut derur tempore?

VII. An & quando committatur *Simoniā* venditione, aut commutatione rerum sacrarum, seu sacramentorum, vel benedictarum?

Ibid.

§. XI.

De Poenis Simoniā.

Quæstio I. An ob quamvis *Simoniā* incurritur Juris poena?

II. Quæ poena in Jure sint statuta contra *Simoniā*, quæ committitur in Religionis ingressu?

III. Quas poenas inducat *Simoniā Realis* in Ordinibus?

IV. Quas poenas inducat *Simoniā Realis* in Beneficiis Ecclesiasticis, commissa?

V. Quid Juris circa *Simoniā*, & poenas illius, causa, quo quis beneficium, aut Ordines acquirit per *Simoniā* non ab ipso, sed ab alio commissam?

VI. An? & quid speciale sit circa poenas *Simoniā Confidentialis*?

Ibid.

§. XII.

De Restitutione Simoniā acceptorum.

Quæstio I. An? & qualis detur obligatio restituendi spiritualia *Simoniā* accepta?

II. An? & cui restituī debeant temporalia *Simoniā* accepta pro spirituali?

III. An? & qualis sit obligatio restituendi *Simoniā* accepta temporalia pro ingressu in Religionem, Collatione Ordinum, alicorūque Sacramentorum & Sacramentalium, vel aliarum quarumcunque rerum spiritualium administrationē?

Ibid.

§. XIII.

ELENCHUS.

§. XIII.

De Causis & Titulis excusantibus à Simoniā, vel poenis, ac restitutione Simoniā acceptorum.

Quæstio I. Quæ cause, vel tituli excusent à *Simoniā*?

II. An? & qualis ignoranta excusat à *Simoniā*? Ibid.

III. An? & qualis labor excusat à *Simoniā*? Ibid.

IV. An? & quando à *Simoniā* excusat Redemptio vexationis?

V. An? & quæ causa excusat à poenis *Simoniā*? Ibid.

VI. An? & quæ causa excusat à restitutione *Simoniā* acceptorum?

§. XIV.

De Dispensatione in poenis Simoniā, & abolitione à Censuris ob eam incurris: ubi etiam de Justice Simoniā, & Testibus contra eam.

Quæstio I. Quinam possint absolvere ab Excommunicatione, & dispensare in poenis ob *Simoniā* incurris?

II. An Episcopus, vel alius præter Papam dispensare possit in pena nullitatis, & inhabilitatis ad idem, vel aliud Beneficium, ita, ut vi talis dispensationis possit quis Beneficium *Simoniā* obtinere retinere, vel illud, aut aliud de novo acquirere?

III. An? & ex quibus causis solet Papa dispensare in poenis *Simoniā*? Item, quid observandum in praxi pro obtinenda Dispensatione hujusmodi?

IV. Quænam observanda sit in executione Dispensationis Apostolicæ in poenis *Simoniā* pro solo foro interno à Pœnitentiaria date?

V. Quis sit Judex in causis *Simoniā*? Quis item accusator, & Testis esse valet?

TITULUS IV.

Ne Praetati vices suas, vel Ecclesiæ sub anno Censo alii relinquent.

Non habet Quæstiones.

TITULUS V.

De Magistris, & ne aliquid exigatur pro licentia docendi.

Quæstio I. Quid hic intelligatur nomine *Magistri*?

II. An & qualia privilegia habeant *Magistri*, Doctores, & Licentiati?

III. Quale Privilegium ratione perceptionis fructuum Beneficii specialiter competit Doctrib⁹, & Magistris, ac docentibus Theologiam, vel Jus Canonicum, seu Professibus Theologie, ac Juris Canonici, nec non studentibus hujusmodi facultatibus?

IV. Urum illicium, simulque *Simoniā* sit, exigere aliquid pro licentia docendi?

V. An si *Simoniā*, vel sicut *illictum*, exiger, vel accipere aliquid pro lectione latræ Scripturæ, Professuræ Theologie, Philosophie, & aliarum Scientiarum?

VI. Quid adhuc disponatur in hoc Titulo?

TITULUS VI.

De Judæis, & Saracenis, & eorum Servis.

Quæstio I. Quid sit *Judaismus*? & quid *Judei*? 154

II. An Principes Christiani in suis Territoris licet recipiant, & tolerent *Judeos*, ridicule & Synagogas eorum?

III. An, & qualis communicatio Christiani cum *Judeis* prohibita sit, vel concessa?

IV. Quænam ulterius *Judeis* de Jure concessa sit? & quæ prohibita?

V. Quicam venient nomine *Saracenos*? Et quid Juris de illis?

VI. An Principes Christiani *Judeos*, & *Saracenos*, aliquo *Infidelitatem* sibi subditos ad Fidem, vel Baptismum cogere aut ob infidelitatem ē Territorio suo ejicere valeant?

VII. An *Judeis* & *Infidelibus* non subditis ob solam infidelitatem, Idolatriam, aliæ peccata contra naturam, Christianis tamē, aut innocensibus non injuria bellum indici, ille ob hanc fidei causam bello expugnari, terrique, & possessionibus suis privari valeant?

VIII. An *Judeorum*, & *Infidelium* liberi insciis, aut invitis parentibus licite baptizari valeant?

TITULUS VII.

De Hæreticis.

§. I.

De Natura, ac Divisione Hæreticis, & Hæreticorum.

Quæstio I. Quid sit hæresis? & quid Hæreticus?

II. Num etiam censetur *Hæreticus formalis*, qui positive dubitat de Fide, vel aliquo illius articulo sufficienter fibi proprie, pertinaciter assertendo, vel judicando, non esse omnino certum, vel esse dubium, an sit certus, vel verus talis articulus fidei?

III. Quodplex sit? seu quomodo dividatur *Hæreticus*?

§. II.

De Communicatione, & Disputatione cum Hæreticis, nec non de Predicatione ad eos, & Catholicos facienda.

Quæstio I. An, & qualis Communicatio cum *Hæreticis* prohibita, vel licita sit *Catholicis*?

II. An? quibus? quando? & quomodo licet *Catholicis* disputer cum *Hæreticis*?

III. An etiam, & quinam prohibeantur prædicare *Hæreticis*, vel alii?

§. III.

De Lectione, Retentione, Impressione, & Defensione Hæreticorum, & aliorum prohibitorum Librorum.

Quæstio I. Quorum librorum lectio, Retentio, Impressio, & Defensio prohibita sit per Bullam Concilii?

II. Quinam libri? & qualiter legi prohibiti sit in inde librorum prohibitorum?

III. Utrum Index librorum prohibitorum in Germania receptus sit, & obliget?

IV. Quid ergo faciendum cum libris *Hæreticorum*,

86

ELENCHUS.

& aliis prohibitis? 181
V. Quid Juris circa Impressum librorum Hereticorum, & aliorum prohibitorum? 182

§. IV.

De tolerancia Hereticorum, & liberi exercitii Religionis eorum, ubi etiam de Federibus Principum Catholicorum cum Hereticis, & Infidelibus, nec non de bello cum ipsis, & contra ipsos.

Quæstio I. An Principes, aut statut, & Reipublicæ Catholicae recipere, vel tolerare in suis Territoriis possint Hereticos, & ritus, seu exercitia Religionis eorum? 184

II. An & qualiter possint Principes Catholici in bello, quod intendit, aut actu jam geritur, sub certo Federæ auxilium promittere, vel praebere Infidelibus, vel Hereticis: vel hos in auxilium vocare contra alios, praesertim Principes Catholicos: vel cum ipsis Fedus, ut vocant, defensum, & offensum inter de mutuo ferendo auxilio contra quocunque? 188

III. An licet Principi Catholicó contra Hereticos ob fidem Hæresim bellum gerere, eisque bello adigere, ut Hæresim deferentes, veram ampleriæ Santu Religionem? 196

§. V.

De Penis Spiritualibus Hereticorum.

Quæstio I. Quænam hæresis, & quæ in compendio contrahat penas spirituales? 197

II. An & qualiter Heretici, eisque credentes, ac Receptores, Fautores, & Defensores eorum subjeccant primæ penæ spirituales, Excommunicatione videlicet? 198

III. An? & qualiter ob Hæresim quis contrahat penam Irregularitatis? 199

IV. An? & qualiter Hæresis inducat penam Inabilitatis ad Dignitates, Beneficia, & officia Ecclesiastica? Ibid.

V. An? & qualiter Hæresis privet Beneficiis, & officiis Ecclesiasticis prius ritè obtentis? 200

VI. Quid Juris circa privationem Jeptulæ, quam Hæresis inducit? Ibid.

VII. An etiam, & quæ penas spirituales incurant filii, & nepotes Hereticorum? Ibid.

VIII. Quid Juris de illis, qui ad preces vel recommendationem Hereticorum acquirent Beneficia? 203

§. VI.

De Penis Hereticorum temporalibus, & corporalibus.

Quæstio I. An? & qualiter Heretici contrahant penam infamie? 203

II. An? & qualiter hæresis inducat penam Infamitatis? 204

III. Qualiter Heretici amittant patram potestatem? Ibid.

IV. An? & qualiter Dotem, & alia privilegia amittant mulieres heretice? Ibid.

V. An? & qualiter in penam confiscetur Bona Hereticorum? Ibid.

VI. An Vafalli & servi, aliquie liberentur à privata obligatione debita Hæretico, & fide eidem fervanda? 205

VII. Qualiter pena corporalis carceris praesertim, & ultimi supplici flatuta sit in Hereticos? 206

VIII. An? & quibus penis temporalibus vel corpora-

libus ex allegatis subjacent filii Hereticorum? 207
IX. Num penæ temporales & corporales efficiant etiam Hæreticos in Germania, & Romano Imperio? 208

§. VII.

De Potestate absolvendi ab Hæresi, & aliis Casibus reservatis, competente Episcopis.

Quæstio I. An? & quomodo Episcopi habeant facultatem absolvendi ab hæresi, & aliis Casibus Papæ reservatis? Praesertim an concessi eisdem à Concilio Tridentino facultas absolvendi pro fide conscientiae ab hæresi, & aliis reservatis Casibus occulsi fuerit illis adempta per Bullam Cœnæ?

II. An impeditus adire summum Pontificem possit Jure ordinario, & seculo speciali privilegio à proprio Episcopo absolvit ab Excommunicatione proprie hæresis incurso, & aliis Ceniturs Papæ etiam in Bulla Cœnæ reservatis? 211

III. Quænam censeatur in Jure esse impedimenta adeundi Papam? 212

IV. An quis in casu, quo impeditus personaliter adire Papam, teneatur mittere Procuratorem, vel scribere ad faciem Pontificis pro obtinenda absolutione à Ceniturs Papæ reservatis? 213

§. VIII.

De Potestate absolvendi ab hæresi, & aliis Casibus Papæ reservatis, competente aliis Confessoriis, praesertim tempore Jubilæi, & in mortis articulo.

Quæstio I. An impeditus adire Papam possit à quoconque Confessori absolviti à casibus Episcopali, etiam ab hæresi? 213

II. An Virtutis Jubilæi, in qua datur Confessoriis facultas absolvendi à quibuslibet peccatis & ceniturs, etiam in Bulla Cœnæ contentis, non exprefso tamen crimen hæresis, censeatur concessa facultas absolvendi ab hæresi? Ibid.

III. Quid possint Confessoriis circa absolutionem ab hæresi, & aliis casibus Papæ reservatis in vero mortis articulo? Ibid.

IV. An similes in mortis articulo absolvuti à casibus reservatis v. g. Episcopo, sed nullam centuram annexam habentibus, teneantur, si convaluerint, comparere coram Superiori, sicut teneantur absoluti ab aliquâ Cenitura? 215

§. IX.

De Potestate absolvendi ab Hæresi, & aliis Casibus reservatis, competente Regularibus tam respectu suorum Subditorum, quam Secularium.

Quæstio I. Quænam potestatem habeant Superiores Regulares absolvendi à Reservatis quibuscumque suos Subditos? Ibid.

II. An? & qualem potestatem absolvendi Seculares ab Hæresi, vel aliis Casibus Papæ, vel Episcopis reservatis habeant Regulares, tam Subditæ, quam Superiores? 216

§. X.

De Justice Criminis Hæreses. Ibid.

Quæstio I. Quis sit, vel esse possit Judex criminis Ha-

ELENCHUS.

Hæreses? 217
II. Quid sit officium Inquisitionis? quid Inquisitores? & quæ potestas eorum in causa Hæresis? 218

III. Qualiter Principes, aliæ Potesates, & Judices secularis habere se debeant, ac possint in causa hæresis, praesertim in casu quo ab Inquisitoribus, vel Episcopo intenditur, vel formatus processus? 219

TITULUS VIII.

De Schismatibus, & Ordinatis ab eis.

Quæstio I. Quid sit Schisma? quid Schismatici? & quomodo differant ab Hæresi & Hæreticis?

II. Quæ sint penæ Schismaticorum? 221

III. Quid faciendum, & cui adhærendum tempore schismatis, quo duo habentur Pontifices electi? Ibid.

TITULUS IX.

De Apostatis, & Reiterantibus Baptisma.

Quæstio I. Quid & quotuplex sit Apostasia? 223

II. Quid sit Apostasia, & Apostata à Fide, ac quibus subjeccant penas? Ibid.

III. Quid sit? & quæ penas secum trahat Apostasia? & Apostata à Religione, seu statu Religio-
to? Ibid.

IV. Quid sit? & quibus penas subjeccat Apostasia, & Apostata ab Ordine Iacobi? 225

V. Circa alteram Rubricæ partem, quid intelligatur per Reiterantes Baptisma, seu Anabaptistas? Qualiter delinquunt? & quæ penas incurrant? Ibid.

VI. Num etiam ob iterationem Sacramenti Confirmationis contrahatur irregularitas? 226

TITULUS X.

De His, qui filios occiderunt.

Quæstio I. Quid sit Parricidium? & quæ penas ipsius? 227

II. Specialiter, quibus penas subjeccant Parentes, & alii abortum procurantes? 228

TITULUS XI.

De Infantibus & Languidis expositis.

Quæstio I. Quid ad præsens intelligatur per Exposicionem Infanticium? An? & qualiter illicita? ac quibus sub penis prohibita? 231

II. Quibus penis subjeccat Parentis infantem expo-
nens? 232

III. Qui alimentare & educare debeat infantes ex-
positos, quorum parentes ignorantur? Et quid
Juris aut oneris accretat expositum ex obligatione,
vel charitate afflumentibus, & educantibus?
Ibid.

IV. Utrum infantes expositi habendi sint pro legi-
mis? 233

V. Quid intelligatur per Languidos? Et quid Juris
de Languidis expositis? Ibid.

VI. An, & qualiter teneatur Dominus de necessaria
Cura, & alimentis provideris famulo agrotanti?
Ibid.

TITULUS XII.

De Homicidio voluntario & casuali.

§. I.

De Natura, & Divisione Homicidii.

Quæstio I. Quid & quotuplex sit Homicidium? 234

§. II.

De Homicidio voluntario illico, seu injusto, &
penis illius: ubi de injuria vulneratione, &
mutilatione penitus illius.

Quæstio I. Quæ sint penæ Homicidii voluntarii in-
justi? 235

II. Num haecenras Juris penas, praeter
temporē irregularitatem incurant, qui man-
dant, vel coniungunt homicidium injustum?
Ibid.

III. Num iisdem penis subjeccant etiam cooperantes
ad homicidium? 237

IV. An? & quando Irregularitatem contrahant illi,
qui, dum possent, homicidium non impeditum?
Ibid.

V. An & quando approbantes, seu rotum haben-
tes injustum homicidium, incurant irregularita-
tem? 238

VI. An etiam? & quando vulnerans penas ordina-
rias homicidii incurrat? Ibid.

VII. An etiam? & qualem penam inducat Mutilatio?
Ibid.

VIII. An majores, & quæ penas inducant homicidia
qualificata à num. 9. recensia? 239

§. III.

De Homicidio voluntario iusto, & licite commissu-
tate publica, vel in bello iusto: & Irre-
gularitate inde proveniente.

Quæstio I. An? & qualiter licitum sit autoritate
publica Principis, Judicis, seu Magistratus Ma-
lefactores, praeternit Bonitos, seu publice pro-
scriptos occidere? 240

II. An? & qualiter in bello licitum sit occidere?
241

III. An? quinam? & quando contrahant irregulari-
tatem, qui autoritate publica ex iusta causa
per Leges comprobata Malefactores licite occi-
idunt, aut mutilant, vel ad id concurrant?
241

IV. An? & quando ob homicidium vel mutilatio-
nem in bello commissum contrahatur irregulari-
tas? 245

§. IV.

De Homicidio, & mutilatione ob necessarium sui
defensionem factâ: & irregularitate inde
securâ.

Quæstio I. An? & quomodo licet occidere al-
lium ob defensionem vitæ, & membrorum?
247

II. Num etiam licitum sit ob defensionem bonorum
fortunæ occidere injustum invasorem? 248

III. Utrum licet etiam pro necessaria defensio-
ne honoris, & famæ occidere? 249

IV. An? & quando irregularitatem contrahat, qui
pro

E L E N C H U S.

pro justa defensione vita, membrorum, vel bonorum famæ, honoris, vel fortunæ proximum occidit? 249
 V. An irregularitatem contrahat, qui servato moderamine inculpate tutela occidit proximum pro defensione bonorum temporalium? 250
 §. V.

De Homicidio casuale: & irregularitate inde proveniente: aliisque penes illius.

Quæstio I. An? & quando homicidium casuale ex opere, vel actione licita secutum inducat irregularitatem, vel alias Juris penas? 252
 II. An? & quando Homicidium casuale ex opere illicite secutum inducat irregularitatem, & alias Juris penas? 253
 III. An? & quando Homicidium in ebrietate commissum inducat irregularitatem & alias Juris penas? 254

§. VI.

De Dispensatione in Irregularitate orta ex Homicidio vel maialitione.

Quæstio I. An? & in quibus irregularitatibus ex homicidio provenientibus dispensare valeat Papa? 256
 II. An? & in quibus irregularitatibus ex homicidio provenientibus dispensare valeat Episcopus? Ibid.
 III. An? & in quibus irregularitatibus ex maialitione provenientibus dispensare valeat Episcopus? 257
 IV. An? & in quibus irregularitatibus ex homicidio & maialitione provenientibus dispensare valeant Superioris Regulares? Ibid.
 V. Quodnam dicatur delictum occultum? Et quod non deducatur ad forum contenciosum? 257

T I T U L U S XIII.

De Torneamentis.

Quæstio I. Quid? quotuplicia? quibus? & sub qua pena prohibita sint Torneamenta? 258

T I T U L U S XIV.

De Clericis pugnantiibus in Duello.

Quæstio I. Quid & quotplex fit Duellum? 259
 II. An? & sub quibus penis prohibitum fit Duellum? Ibid.
 III. An? & ex quibus causis licitum, vel satem à penis immune fit Duellum? 262
 IV. An omnes penas à Concilio Tridentino, & Constitutionibus Pontificis supri allegatis, contra duellantes statuta locum habeant in Germania? 265
 V. Num Vulneratus in Duello, si ante mortem signa penitentiae dedit, & tam à peccatis, quam Censuris fuit absolitus, in loco sacro sepeliri valeat? Ibid.
 VI. Quænam Personæ præter Duellantes subjacent penas? & quibus? Ibid.
 VII. Quis possit absolvere ab Excommunicatione ob Duellum incursum? Ibid.

Q. 1.
Q. 2.
Q. 3.

De Incendiariis, & Violatoribus Ecclesiærum.
 Quæstio

T I T U L U S XV.

De Sagittariis.

Quæstio unica. Quis ad propositum intelligatur per Sagittarios? & quid statuatur de illis per Jura? 266

T I T U L U S XVI.

De Adulteriis & Stupro.

§. I.

De Adulteriis.

Quæstio I. Quid? & quotplex sit adulterium? Ibid.
 II. Qualiter? & sub quibus penis prohibitum sit adulterium? 267
 III. Quinam? & quando admittantur ad accusationem adulterii? 268
 IV. Qualis requiratur? & sufficiat probatio ad condemnandum Reum adulterii? Ibid.
 V. Quis sit Judex in causa adulterii? 269

§. II.

De Stupro.

Quæstio I. Quid? & quotplex fit stuprum? 270
 II. Quas penas tam de Jure Civili, quam Canonico inducat stuprum? Ibid.

§. III.

De aliis vitiis Carnis, fornicatione videlicet, concubinatu, incestu, sacrilegio carnali, & sodomia.

Quæritur I. Quid? quotplex? & quantæ malitia fit fornicatio? 271
 II. Quæ sint penæ fornicationis? Ibid.
 III. Quid? & quotplex? quibuscum penis subjectus fit concubinatus? Ibid.
 IV. Quid? quibuscum penis subjectus fit incestus? 272
 V. Quid sit & quibus penis subjaceat sacrilegium? 273
 VI. Quid sit? & quibus penis subjaceat sodomia? Ibid.

T I T U L U S XVII.

De Raptoribus, incendiariis, & Violatoribus Ecclesiærum.

§. I.

De Rapiu, ac Rapina, & Raptoribus tam personarum, quam rerum.

Quæstio I. Quid? & quibus penis sit subjectus Raptus personæ, prout est species luxurie, & quid distinctum à raptu constitutive impedimentum Matrimonii? 274
 II. Quid sit? & quibus penis subjaceat rapina, & raptor rerum? 275

§. II.

De Incendiariis, & Violatoribus Ecclesiærum.
 Quæstio

E L E N C H U S.

Quæstio I. Quid sit Incendiarius? & quibus penis subjaceat? 276

II. Quid Juris de incendio alicubi ita exorto, ut de Authore, & causa illius non confet, an nempe alicuius? & cuius culpâ vel dolo presumatur factum? & an aliquis præfert Paterfamilias, vel illi inhabitants teneantur ad reparacionem damni aliquibus v. g. vicinis inde fecuti? 277

III. Quid ad propositum sint? & quibus penis subjaceant Violatores Ecclesiærum? 278

T I T U L U S XVIII.

De Furtis.

§. I.

De Natura, & variis modis Furti.

Quæstio I. Quid sit? quo modo? & à quibus fiat furium? Ibid.

§. II.

De Panis Furti, & restitutione furto ablaturum, nec non de remedii illa iterum recuperandi: ubi etiam de nonnullis Furtis in specie, & penis eorum.

Quæstio I. Quæ sint penæ furti de Jure communis Caſareo constituta? 281

II. Num res furuſe apud furem à Judice apprehensum inventus Filio, aut Judici vel officiis, ac Ministris iustitiae adjudicari, vel potius veris Dominis, quibus fure ablatæ, restitu debeat? 282

III. Quæ sint penæ contra furem Jure Canonico statuæ? 283

IV. Quid sit? & quas penas secum trahat crimen Sacrilegi? Ibid.

V. Quid sit? & quibus penis subjaceat Plagium? 284

VI. Quid? & quibus penis subjectus sit Abigeatus? Ibid.

VII. Quid sit? & quas penas contrahat peculatus? Ibid.

VIII. Quid sit? & quas penas habeat crimen de Residuis? Ibid.

IX. Quid sit crimen expilatae Hereditatis, & quæ penæ illius? Ibid.

X. Quid sit sepulchri violatio? & qualiter puniatur? Ibid.

XI. Quid sit? & quæ penæ afficiatur amotio termini? Ibid.

T I T U L U S XIX.

De Usuris.

§. I.

De Natura & Divisione Usuræ.

Quæstio I. Quid sit usura? 285
 II. Quotplex sit usura? Ibid.

Reiffensiel Jus Can. Tom. V.

§. II.

De Prohibitione & malitia Usuræ propriæ dñe, seu lucratrice.

Quæstio I. An & quo Jure usuræ, seu lucrum ex mutuo immediate proveniens, sint prohibite? 286
 II. An usuræ sint etiam Jure naturali illicitæ ac prohibite? Ibid.

III. De usuris usurarum in specie; an, & qualiter sint prohibite? quid sint usuræ usurarum? 287

§. III.

An? & quomodo de Jure civili, vel auctoritate Principis, vel statuto aut consuetudine usuræ propriæ tales, seu lucratrice de facto sint, aut fieri possint licite? ubi etiam in specie de consuetudine Germanie, dandi & exigendi quinque pro centum, nullo intento, vel desiderio titulo.

Quæstio I. An usuræ propriæ tales, seu lucratrice de factis permilie, & licite censeantur de Jure civili? 289

II. Ursum auctoritate supremi Legislatori civilis per novam Legem universalem vel auctoritatem alterius Principis per statuum localem in suo territorio possint usuræ reddi licite? 290

III. Num vigore consue uitatis validæ ac licite redditæ valeant usuræ propriæ tales, seu lucratrice? 291

IV. Num licita, vel potius verè usuraria ac illicita fit praxis & consuetudo Germanie, in qua pro forte principali, seu summa capitali centum flororum passim & indistincte sine ullo scrupulo exiguntur quinque floroni, quod inter se vocant? Ibid.

§. IV.

De usura compensatoria, seu restauratoria, & de titulis, ex quibus fit & licita redditur, lucro videlicet cellante, damno emergente, & periculo perdenda sortis.

Quæstio I. Quid sit? & ex quibus titulis licita fit usura compensatoria; seu restauratoria? 293

II. An in mutuo licite, & abfice usura possit aliquid exigit ultra sortem ratione lucri cellantis, aut danni emergentes inde ipsi mutuatori? Ibid.

III. An, & qualiter ratione periculi amittendi summam capitalem licet in mutuo aliquid exiger ultra sortem? Ibid.

§. V.

De usura moratoria, seu punitoria, & de titulo, ex quo fit, & licita redditur, pena videlicet, quæ ob culpabilem moram solvendi apponitur.

Quæstio I. Quid? an? & quibus ex titulis licita fit usura moratoria, seu punitoria? 294

§. VI.